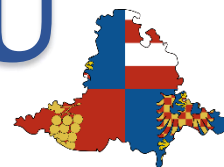

Monitoring EU

OBSAH

Aktuality z EU

Zprávy z evropských institucí

Zprávy činnosti Zastoupení regionu

Kalendář

Aktuality z EU

Premiéři a prezidenti 27 zemí Evropské unie podpořili 25. listopadu návrh **dohody o odchodu Británie z EU** i politickou deklaraci o budoucích vztazích. Podpora obou dokumentů se na **mimořádném summitu EU** očekávala; šéfům států a vlád zabralo rozhodnutí přibližně půl hodiny. Rozsáhlá smlouva na 585 stranách textu upravuje okolnosti samotného brexitu, týká se například **zachování práv občanů EU v Británii po jejím odchodu z bloku či vyrovnání britských finančních závazků vůči Unii**. Kromě jiného řeší také přechodné období po brexitu do roku 2020. Na britské straně už s textem dohody souhlasila – byť za cenu několika rezignací – britská vláda. Premiérku Theresu Mayovou ale ještě čeká složitý úkol: prosadit smlouvu ve skepticky naladěném britském parlamentu. Ten by měl o brexitové dohodě hlasovat 11. prosince.

Bulharsko je zemí s nejvyšší mírou kriminality, násilných trestných činů a vandalismu v EU. Vyplyvá to z dat Evropského statistického úřadu Eurostat za rok 2017, která úřad zveřejnil 27. listopadu. **Česká republika je na tom lépe než průměr EU**. Celkem 23,6 procenta respondentů v Bulharsku potvrzuje, že se setkali s případy zločinu, násilí či vandalismu. Tento podíl je největší v celé EU, daleko vyšší než v druhé zemi, která se umístila za Bulharskem – Nizozemsku (15 procent), více než dvakrát vyšší, než je průměr

EU (11,6 procenta), a také téměř osmkrát vyšší než v zemi s nejlepšími výsledky – Chorvatsku (tři procenta). Výsledek pod deseti procenty zaznamenalo kromě Chorvatska dalších 12 zemí: Polsko (5,4 procenta), Slovensko a Finsko (6,2 procenta), Maďarsko (7,2 procenta), Estonsko (7,3 procenta), Dánsko (7,8 procenta), Portugalsko (7,9 procenta), Slovinsko a Lotyšsko (osm procent), Litva (8,2 procenta), Španělsko (8,7 procenta) a Česká republika (9,3 procenta). Rumunsko, severní soused Bulharska, je těsně pod evropským průměrem s 11,3 procenta.

Evropská unie **přispěje Afghánistánu částkou 474 milionů eur** (12,3 miliardy Kč). 27. listopadu, kdy se v Ženevě sešli vysoce postavení diplomaté na konferenci o rozvoji a bezpečnostní situaci v této neklidné asijské zemi, to oznámila Evropská komise. Eurokomisař pro mezinárodní spolupráci a rozvoj Neven Mimica uvedl, že peníze, které Brusel pro Afghánistán vyčlenil, jsou **určené na reformy ve veřejném sektoru, zdravotnictví, justici a v oblasti migrace**. Komise chce v Afghánistánu pomáhat při dodržování lidských práv nebo při zlepšování výživy tamních obyvatel.

Vývoz z EU do celého světa zajišťuje o dvě třetiny víc pracovních míst než v roce 2000. Vyplyvá to ze studií upozorňujících na rostoucí význam vývozu z EU pro pracovní příležitosti v Evropě i mimo ni. Studie zveřejnila Evropská komise 27. listopadu, na Den obchodní politiky EU. Vývoz z EU do celého světa je podle zprávy Komise důležitější než kdy dříve, protože **zajišťuje 36 milionů pracovních míst po celé Evropě**. Na 14 milionech z těchto pracovních míst jsou ženy. Kromě toho vývoz z EU do světa vytváří v EU přidanou hodnotu ve výši 2,3 bilionu eur. „Tato studie naprosto jasně ukazuje, že obchod znamená pracovní místa. Vývoz z EU do světa zjišťuje obživu obrovského a rostoucího počtu občanů ve všech koutech Evropy. Mezi těmi, jejichž pracovní místa zajišťuje obchod, je téměř 40 % žen,“ komentovala zprávu komisařka pro obchod Cecilia Malmströmová. **V České republice zajišťuje vývoz mimo EU 634 tisíc pracovních míst**. Další 339 tisíc míst je navázáno na export jiných členských států do třetích zemí. Celkem tak závisí na vývozu 18 % pracovních míst. Údaje o všech členských státech i celé EU jsou k dispozici ve formě interaktivní mapy [zde](#).

Textilní tiskařská technika **modrotisk** je od 28. listopadu **na seznamu nehmotného kulturního dědictví** Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO). Při zasedání na Mauriciu o tom rozhodla mezivládní komise této instituce a UNESCO to oznámilo na svém twitterovém účtu. O zápis společně žádaly **Česko, Slovensko, Německo, Rakousko a Maďarsko**. Výhradně českou nominaci tradiční krkonošské výroby vánočních ozdob naopak komise nepřijala. Pro ČR jde o šestou položku na světovém seznamu nehmotného kulturního dědictví. Naposledy byla v roce 2016 přijata společná nominace se Slovenskem na zápis loutkářství. Dále je na listině také sokolnictví, slovácký tanec verbuňk, masopustní obchůzky a masky na Hlinecku a jízdy králů na jihovýchodě České republiky.

Zprávy z evropských institucí

Unijní státy 22. listopadu potvrdily **nová pravidla posilující ochranu Schengenského prostoru**. Jedná se o nařízení v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, hraničních kontrol a při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. V rámci nově schválených opatření bude do Schengenského informačního systému (SIS) možné nově vkládat například záznamy o hledaných osobách, ale třeba také o lidech, kteří nemají legální nárok na pobyt na území EU a mají být vráceni zpět do své země. Posílený Schengenský informační systém bude mj. **zahrnovat nové záznamy o pachatelích trestné činnosti** a o rozhodnutích o navracení, dále pak posílená ustanovení týkající se pohřešovaných dětí a osob, které potřebují ochranu, vymáhání zákazů vstupu, přísnější pravidla na ochranu údajů, lepší interoperabilitu nebo větší přístup pro agentury EU. Povinně budou do systému vkládány záznamy o lidech, kterým byl do unijního prostoru volného pohybu vstup zakázán. Do systému bude mít plný přístup také evropská policejní **agentura Europol**.

Evropská unie by měla být k roku 2050 schopná **vyvážit produkci škodlivých emisí skleníkových plynů a jejich odstraňování z atmosféry tak, aby byl souhrn neutrální**. Cestu k tomuto cíli vytyčila 28. listopadu Evropská komise ve své strategické vizi „**Čistá planeta pro všechny**“. Skleníkové plyny podle vědců přispívají ke globálním změnám klimatu, kterým byla dávana za vinu například letošní sucha a lesní požáry. Podle Komise nelze bezpečně žít na planetě, jejíž podnebí je mimo kontrolu. Jako klimatická neutralita se označuje stav, kdy jsou **veškeré emise skleníkových plynů vyváženy postupy pro jejich odstranění z ovzduší**. K těm se řadí výsadba nových lesů nebo takzvané zachytávání oxidu uhličitého, při němž jsou molekuly tohoto skleníkového plynu neutralizovány. Podle komisaře pro otázky klimatu Miguela Ariase Cañeteho půjde klimatické neutrality dosáhnout pomocí technologií, a to jak stávajících, tak těch, které budou využívány v budoucnu. "Je v zájmu Evropy zastavit výdaje na dovoz fosilních paliv a investovat do smysluplných zlepšení každodenního života," uvedl Cañete. Pokud se vize naplní, bude podle něj Evropa v polovině století první významnou plně dekarbonizovanou světovou ekonomikou. Strategie předpokládá například **změny v dopravě**, kdy lidé před vlastním automobilem začnou dávat přednost nízkoemisní veřejné dopravě, sdílené dopravě či takzvané "bezuhlíkové mobilitě" – chůzi nebo jízdě na kole. „Všechny druhy dopravy by měly přispět k dekarbonizaci našeho systému mobility,“ prohlásila komisařka pro dopravu Violeta Bulcová.

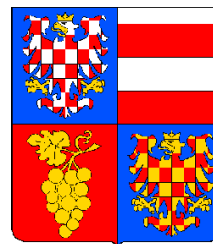
Ve dnech 29. a 30. listopadu jednali v Bruselu ministři členských zemí EU odpovědní za politiky **vnitřního trhu, vesmírné politiky a výzkumu a vývoje**. Všechny tři části jednání Rady pojilo jednání o důležitých návrzích programů, které jsou součástí příštího víceletého finančního rámce na roky 2021-2027.

Evropská komise zahájila druhý ročník soutěže **DiscoverEU**. Od 29. listopadu do úterka 11. prosince (12:00 SEČ) mohou mladí lidé ve věku 18 let požádat o jízdenku pro objevování Evropy příští léto. Tato soutěž navazuje na úspěšné první kolo, které 15 000 mladých lidí umožnilo cestovat od července do října 2018 po Evropě. Mnozí z nich se zúčastnili akcí pořádaných v souvislosti s Evropským rokem kulturního dědictví. **Do tohoto kola se může přihlásit jakýkoli občan EU narozený mezi 1. lednem 2000 a 31. prosincem 2000**. Zájemci se mohou přihlásit pomocí [Evropského portálu pro mládež](#), kde se musí zaregistrovat a popsat svou plánovanou cestu. Žadatelé budou vybráni na základě odpovědí na kvíz s pěti otázkami s výběrem odpovědí, které souvisejí s evropskou kulturou a rozmanitostí, iniciativami EU zaměřenými na mladé lidi a nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu, a s jednou dodatečnou otázkou o tématu souvisejícím s druhým kolem. Úspěšní žadatelé pak mohou svou cestu v **délce 1–30 dnů podniknout v době od 15. dubna do 31. října 2019**. Mohou cestovat

samostatně či v maximálně pětičlenných skupinkách (všichni ve věku 18 let). Hlavním dopravním prostředkem při poznávání Evropy bude vlak.

Zprávy z činnosti Zastoupení regionu

V pondělí 26. listopadu se konala prezentace zprávy pracovní skupiny CEPS ohledně „**posílení schopnosti EU v oblasti kybernetické obrany**“. Kybernetická obrana je totiž klíčová jak pro prosperitu EU, tak také pro její bezpečnost. Pro účely jejího posílení tak CEPS mj. navrhuje **vytvoření EU agentury pro kybernetickou bezpečnost**, která by disponovala výkonnou pravomocí a byla by centrálním orgánem pro tuto oblast. Prezentace zprávy byla následována také diskusí pojednávající nejen o této agentuře, ale také o dalších krocích, které by bylo vhodné v otázkách kybernetické ochrany podniknout.

Na pondělním **dvanáctém fóru Baltsko-jaderského koridoru**, který prochází také naším krajem, jsme se mimo důležitých nadcházejících dat dozvěděli o dosažených pokrocích jednotlivých zemí. Klíčovým datem je 28. únor 2019, kdy je termín pro zaslání zpětné vazby, také 17. června 2019, kdy se uskuteční další setkání tohoto fóra. V současnosti naplňujeme plán, podle kterého by v roce 2020 mělo být hotovo 60% projektu, v roce 2025 pak 80%. **Úkolem pro ČR** v železniční dopravě musí být změna tak, aby na jejím území bylo možné obsloužit delší vlaky než v současnosti, úkolem v dopravě silniční je pak **dostavění kritického úseku dálnice spojující Moravu s Rakouskem**.

V úterý 27. listopadu se uskutečnila konference s názvem NEMO, zaměřená na otázky **mobility a designu v regionech**. Diskutovalo se zejména o uživatelsky a environmentálně zaměřených konceptech, které představují mnohé příležitosti pro oblast tzv. **kreativního průmyslu**. Právě ten by mohl být v budoucnu klíčový pro odpověď na otázky: Jaké dopravní metody a způsoby evropské regiony potřebují a jak by měly být navrhovány? Jakou roli v tomto procesu hrají designéři? O tomto a také dalším debatovali zástupci regionů, designového průmyslu, ale také evropských institucí.

Již 10. ročník **Evropského inovačního summitu** se konal ve dnech 26. – 28. listopadu v prostorách Evropského parlamentu. Součástí summitu byl také **Summit regionů**, který se uskutečnil v posledním dnu. Jeho tématem byla Politika soudržnosti EU po roce 2020 a také inovace, jakožto klíčový prvek ekonomického růstu v celé Evropě. V rámci summitu byly představeny různé inovační strategie a přístupy, stejně jako příklady dobré praxe z mnohých regionů. Mezi představenými regiony figurovala například i Bratislava, o jejichž inovačních strategiích hovořil župan bratislavského regionu **Juraj Droba**.

Ve dnech 26. – 28. listopadu **Zastoupení zorganizovalo již druhou exkurzi učitelů do Bruselu**, tentokrát ze škol ze Sokolnic, Ivančic a Ostrova u Macochy. Největším zážitkem byla **prohlídka Evropské školy v Bruselu**, setkání s tamními učiteli i studenty a diskuze o rozdílech v systému vzdělávání oproti českému. Dále nemohla chybět návštěva všech **tří hlavních institucí EU – Parlamentu, Rady a Komise**, kdy měli pedagogové rovněž možnost i podiskutovat o fungování těchto institucí s pracovníky, kteří věnovali svůj čas představení jejich práce, zároveň měli také štěstí potkat dva europoslance. Výjimečnou příležitostí byla také účast na každoroční **konferenci Evropské dialogy Václava Havla**, letos s účastí velkých osobností jako například velvyslance ČR při EU i při Belgii, evropské komisařky za ČR, ředitele organizace Člověk v tísni, ředitele Knihovny Václava Havla a množství dalších významných zahraničních hostů. Exkurze pak byla zakončena setkáním s vyslanou pracovnící MŠMT na **Stálém zastoupení ČR při EU**, která přiblížila hlavní propojení a roli naší země v EU.

Ve středu 28. listopadu v prostorách Plzeňského domu **Zastoupení spolupořádalo již tradiční Science Café**, tentokrát s profesorkou Danuší Nerudovou. Ta je nejen uznávanou ekonomkou a odbornicí v oblasti financí a účetnictví, ale také **rektorkou Mendelovy univerzity v Brně**. Akce se uskutečnila ve spolupráci Zastoupení Jihomoravského kraje v Bruselu, Zastoupení Plzeňského kraje v Bruselu, Českého centra a také České styčné kanceláře pro výzkum, vývoj a inovace CZELO. Diskuse po oficiální části pokračovala neformálně nad sklenkou jihomoravských vín a plzeňského piva.

V pátek 30. listopadu se Zastoupení zúčastnilo konference pořádané organizací CEPS na téma **Program EU pro řešení digitální interoperability evropských orgánů, veřejné správy, podniků a občanů**. Nejdůležitějšími stranami v této problematice digitální přeshraniční spolupráce jsou pak veřejné správy jak z evropské, tak i státní a regionální úrovně. Představeny byly také cíle a prozatímní výsledky hodnotící studie tohoto programu.

Kalendář

Prosinec	3		Prosinec	4	
Zasedání Eurogroup			Zasedání Rady pro ekonomické a finanční záležitosti		

Vybrané akce v Bruselu

4. prosince	Setkání pracovní skupiny Bioekonomika sítě ERRIN Konference na téma biodiversity Směrem k propojeným, multimodálním a udržitelným evropským dopravním systémům Navyšování zelených inovací Sdílená ekonomika: Změna způsobu, jakým podnikáme
6. prosince	Setkání k zahájení projektu FAIRWAY a projektu WaterProtect Večer prezentací velvyslanectví a regionálních úřadů sídlících v Bruselu
7. prosince	Průmysl 4.0: Politika založená na transformacích

Zdroje využívané pro Monitoring EU:

www.euroskop.cz; www.euractiv.cz/com; www.ihned.cz; <https://ec.europa.eu/czech-republic/>,
<http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>